Debreczen, 1898. XXV. évfolyam 254. sz. Hétfő, október 31.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházával szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

Október harminczegy.

Debreczen, október 31.

Nagy és nevezetes eseményt jelez az emberiség kulturális történetében. Abban a 95 tételben, melyet az az egyszerü szerzetes, a wittenbergi vártemplom kapujára, a délesti istenitisztelet előtt kiszegzett, két korszakalkotó eszme volt kifejezve, a gondolkozás szabadságának és az egyed erkölcsi önállóságának fölséges eszméje. E nehány tétel az, mely arra látszott hivatva lenni, hogy a középkori sötét századok világát sarkaiból forgassa ki, hogy annak romjain egy egészen uj csodás világot teremtsen elő!

A szellemi és erkölcsi szabadság fönséges gondolata nem ugyan a wittembergi barát, sem pedig a többi reformátorok kizárólagos találmánya, nem, hiszen sokféleképen kifejezést nyertek ez eszmék már Pál apostolnak müveiben is; de mégis övék az érdem, hogy az eszméket napvilágra hozták ismét abból a sötét sirból, melybe a középkor századainak tudatlansága és zsarnoksága eltemette.

A gondolkodás szabadságának és az egyén erkölcsi önállóságainak megvalósitására irányul az a nemes buzgóság, melyet a reformátió bajnokai *főként* a közoktatás terén kifejtettek. S mi is az október 31-et ugy tekintjük, mint a mely uj időszakot jelez az egész emberiség nevelésének történetében.

Ontudatos önállóságra nevelni az embert, a szolgaság igájából megszabaditani a szabadságot nem ismerő lelkeket, megdönteni az emberi tekintélyen alapuló hitet: e nagy és nemes feladat várt a reformátorokra. És ők megis feleltek ennek emberül. Iskolákat alapitottak, hogy ezeknek csatornáin eljuttassák eszméiket a társadalom minden rétegeibe; kezükbe ragadták az ifjuság nevelését, hogy egy egeszen uj nemzedéket teremtsenek eszméik szolgálatára.

Az eddigi iskolai nevelés az egyházhatóságilag approbált tankönyvek gépies beelemzéséből, az illem és kegyesség külső formáinak begyakorlásából állott; de az, hogy az ifjunak magasabb vágyai, nemesebb érzései, sőt önálló gondolatai s egyéni meggyődései is lehetnek, ez egészen figyelmen kivül hagyatott. A középkori iskolák engedelmes szolgákat akartak nevelni, akik nem zavarják meg az egyház nagyszerü gépezetének müködését; mert attól féltek, hogy a nevelés által tulságosan kifejlett egyéni önállóság megronthatná az egyház tekintélyét.

Az emberiség nevelése történetében tehát egyik nagy jelentőségü mozanat volt az, hogy a reformátió az egyéniséget szabadabbá és függetlenebbé tette; de másik nem kevésbé fontos vivmánya ennek: a gondolkozás szabadságának, a szabadvizsgálódásnak megteremtése.

A szabad vizsgálódás az embernek elidegenülhetlen joga és jövő fejlődésének legbiztosabb záloga. A reformátorok e dicső elvet az oktatás terén is érvényesitették akkor, midőn az ifjuságot ahhoz is hozzá szoktatták, hogy mielőtt valamely felállitott tantételt *igazság gyanánt* elfogadna, szerezzen lelkiismeretes meggyőződést a felől, hogy vajjon nyilt igazság-

TÁRCZA.

Egy levél.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti tárczája. —

Irta: **Jablonczay Kálmán.**

A modern világban, hol a szeretet, ragaszkodás csupán egy mellék motivumot képez, hol a szerelem csak az egészség épségben tartásának kiegészitő része, annyi sok mindenféle, abszurdumnak declarálható eset megtörténik, hogy az a boldog halandó, a ki nem a modern, érzéketlen korszak kebelében él, bámulva áll meg és megdöbbenve süti le szemeit.

* * *

A Nyirvidék berkes, csalitos erdőségei között fekszik egy fényes bádogtornyu mezőváros.

A tetején bearanyozott csillag, a messze láthatárra elszórja vakitó fényét, mikor az alászálló nap sugaraival kaczérkodik.

Ebben a kedves kis városban lakik a Tassy-család hosszu idők óta.

Az öreg Tassy meghaladta már a 70 évet.

Élete alkonya felé vette nőül a szomszéd helység lelkészének leányát, Mártha kisasszonyt.

Tassy nagyon gazdag ember volt és igy a fiatal 18 éves leány majdnem gondtalanul ment férjhez a már fehér haju öreg urhoz.

Házasságukból egy leány származott, kit Adélnak kereszteltek.

A öreg Tassy — hosszu legény-életében — a gondtalan bohém élet hódolója volt, — azon világfiak közé sorozta magát, kik a női erényt csak olyan játékszernek tekintették.

Nem volt az a viruló rózsa, mely utjába tévedett, hogy le ne szakasztotta volna.

Most aztán, aggkorának teljes magaslatán, midőn bünbánólag tekintett vissza azon a multon, melyben annyi keserü könyet elhullatott, — erényhős lett belőle.

Viruló szép leánykáját még a szellőtől is féltette.

A gyermek szivét már kezdetben ugy nevelte, hogy az szivből érezni valahogy meg ne tanuljon.

A hosszu téli estéken, midőn a kandalló mellett osztogatta atyai jó tanácsait figyelő leányának, soha sem mulasztotta a férfiakat a legrosszabb oldaláról vázolni.

A fatal leány fogékony szive hamar ugy formálódott, hogy a ferfit valóságos ördögnek tekintette.

A környékről odaözönlött fiatalságot szivtelen, bizarr gőgjével riasztotta el magától. Kaczagott a szerelmi vallomásokon, türelmét vesztette, ha házassági ajánlatokról volt szó.

Kegyetlenül kinozta meg leghivebb imádóját is, kinek utoljára — rendesen csufondáros módon — ajtót mutatott.

A nyirvidék társas körei nem beszéltek egyébről, mint Tassy Adél mindenkit sértő, kiállhatlan modoráról.

Az apa tanitása fogott a leányon, a férfi méltósága porba tiportatott.

Nemsokára egy ujabb udvarló jelentkezett, egy meszszebb eső városból.

Kallós Feri — igy hivták az ifjut — bemutatkozott a Tassy-családnál.

Csak ugy fogadták, mint a többieket. Adél éppen ugy semmiben sem vette, mint számtalan elődjét.

Kallós Feri komoly, meggondolt, csinos, szép ember volt, figyelemmel kisérte a leány gondolatait, tanulmányozta a rejtélyek belvilágát.

Órákat elültek egymás mellett, hogy csak egy szót is váltottak volna.

Feri bámulva legeltette szemeit a hideg angyali arczon, mig Adél az ágról-ágra repkedő madarak hanczurozását mosolyogta meg.

Oly nagyon messze voltak egymáshoz, mint az éjszaki a déli sarkhoz.

A közeledés, a leánynak fagyosságából kifolyólag, majdnem lehetetlennek látszott.

Kallós még egy utolsó próbához folyamodott.

A midőn érezte, hogy lelkének egész hevével szerelmes lett abba a hidegképü leányba és meglátta maga előtt azt a mély örvényt, melybe nem sokára belevész, ha még ez a meddő harcz tovább folytatódik.

Asztali ó-bor 1 liter üveggel **40 kr.** (üres üveg 5 krajczárba vétetik vissza) **Deutsch Lajos** előbb **Varga Lajos** füszer-, csemege-üzlete 902—16
Piacz-utcza 38. a magy. kir. főposta mellett.

gal, vagy pedig puszta hypothezisekkel van dolga? Az igazságnak ez a buzgó keresése öntött aztán szokatlan lelkesedést a tudományok iránt is. Annak a nagy szellemi mozgalomnak, mely ekkor a vén Európában megindult, a wittenbergi egyetem lett központja. Ez volt ama titkos büverő, mely a különféle nemzetek ifjuságát ide vonzotta, hogy itt a mesterek lábainál ülve, magokba szivják és vigyék el innen szanaszét a tudományok iránti lelkesedést és a szabadvizsgálódás után való törekvést.

Ezt hozták be hazánkba ama tudományszomjas férfiak is, akik ekkor külföldön, főként a wittenberig egyetemen megfordultak. A mint onnan visszajöttek s eszméiket itthon terjeszteni kezdették, munkálkodások eredményét számos iskola keletkezése hirdette. Az ő lelkes ösztönzésükre városok és főurak alapitanak iskolákat, pedig vagyonukat hol a török, hol pedig a német pusztitotta. Történelmi tény, hogy csak a közép és felsőbb iskolák száma a protestáns egyházban 134-re emelkedett; község pedig egy sem volt, ahol népiskola nem lett volna, a hol a reformácziő gyökeret vert.

És ebben a nagy szellemi mozgalomban, mely e században megindult, azt lehet mondani, hogy a magyar nemzetnek minden osztálya tevékeny részt vett. Most már a tudományos müveltség megszünt csak egyes osztályok kiváltsága lenni. Az a tudomány, mely az iskolák falai közt megszületett, szétáradt az egész nemzetre. Az a 28 nyomda, mely e hazában keletkezett, gazdag tudományos és népies irodalom termékeivel látta el a nemzetet.

És ha egyéb érdemet mind elvitatnának is tőlünk ellenfeleink; de egyet mindenesetre kénytelenek lesznek beismerni, hogy a reformátió teremtette meg meg hazánkban a *magyar nemzeti népnevelést is.* A reformátorok a nemzet testéből és véréből valók voltak, a kik érezték a nemzet szivverését s csekély kivétellel mind nemzeti nyelven irták meg munkáikat. Nekik köszönhetjük, hogy a harczias nép, mely eddig a nyugat-európai népek czivilizátiójához nem birt alkalmazkodni: egyszerre a müvelt szomszédnépek kulturájával egyenlő szinvonalra emelkedett.

Ilyen nagy és dicső eredményekről beszél nekünk az október 31-ik napja!

—k.

A pestis orvoslása.

— A mult században. —

— Folytatás. —

Mennyi idő mulva essék egyik dörgölés a másik után, nem lehet meghatározni; mivel akkor kell csak azt ujra elővenni, mikor a beteg már semmit sem izzad; és ez a környülállás egyikben hamarébb, másikban későbbre következik, minek előtte a dörgöléshez ismét hozzá fogna az ember: előbb le kell törleni a bőrről, ha valahol volna, az izzadságot egy meleg-ruhával. Több napokon is egy más után lehet a beteggel ekképen bánni, mig kedvezőbb változásai nem lesznek és akkor aztán gyengébben kell dörgölni. Mennyi faolaj kivántatik egyszerre, nem lehet egészen meghatározni: Egy font mindazáltal bizonyosan elég. Mennél frissebb és tisztább a faolaj, annál jobb. Ne legyen pedig igen meleg. Az érzékenyebb tagjait igen gyengén kell dörgölni. Egy hideg Klimában, milyen ez a mienk, az holott a beteg könnyen meghülhet, tsak az a része a testnek, mellyet lágymeleg fa-olajjal dörgölnek, legyen a szobában levő levegő-égnek kitétetve, és a többi meleg, takarókkal bé-takarva maradjon. Illyen módon a testnek minden részei, egyik a másik után oly serénységgel, a mint lehet bédörgöltetik, és a dörgölés után azonnal jól betakartatik. Ha pestises mirigyes kelevények vagynak, azokat kevéssé és gyakran fa-olajjal meg kell kenni, mig nem láttya az ember, hogy lágyitó péppől való irrel meg lehet érleltetni.

A betegek körül szolgáló ember, aki arra van rendelve, hogy a Pestisben fekvőket lágymeleg fa-olajjal dörgöllye, hogy el ne ragadjon reá a Pestis: magát előre dörgöllye-bé és vigyázzon bé, és vigyázzon reá, hogy a betegnek lehelletét bé ne szivja.

Megjegyzések a betegek diaetájáról.

Hogy a beteg egészen el ne erőtlenedjen, négy vagy öt napokon nem egyebet, hanem tsupán tsak sótalan vizen főtt laskát vagy metélt tésztát adattam neki enni. Annak utána hatszor-hétszer napjában egy-egy kis kalánnal főtt megyet adtam, a melyet tzukorral kellett főzni, mert ha mézzel főzik, eltsapja a beteg hasát.

Az ollyan betegeknek, kiknek meggyógyulások felől kételkedni nem lehetett, öt nap mulva reggelenként egy-egy findsa kaffét, tzukorral készült biskottával adtam és ezt a biskottát a betegnek jobbulása szerént kettőztettem. A betegnek ebédje és vatsorája tizenöt vagy husz napok

---

Egy langyos nyári estén sétára kérte fel Feri, Adélt.

A leány unottan, de fenségesen, mint egy királynő, fogadta el Feri karját.

Az angol park tekervényes utain szótlanul barangoltak, egy szó sem hangzott a csukott ajkakról.

Feri nem tudta, hogy kezdje, — a leány közönyösen várta a már oly soktól hangoztatott házassági ajánlatot.

Csakhogy Feri nem ezt akarta most mondani, nem akart ajtóstól a házba rohanni.

Neki először sziv kell, azután a kötelék.

Ennek a létezéséről akar ő most meggyőződni.

Egy gyep-padhoz közeledve, helyet foglaltak.

Majd Kallós Feri hirtelen szembe fordulva a leánynyal, komoly, szigoru hangon kérdezé:

— Van magának szive?

A leány ajakán kaján mosoly vágtatott keresztül, nem válaszolt.

Azt kérdezem, Adél kisasszony, van-e magának szive? mert ha nincs, akkor én nagyon sajnálom magát.

Ha-ha . . . tört ki a leányból a fagyos kaczagás, — köszönöm részvétét, egy cseppet sem szorultam az ön sajnálatára.

Hátha? kérdé Feri, mélyen a leány szemeibe nézve.

Hátha? ? — ! ! Ismélé Adél — szemeit megvetőleg Feri alakján nyugtatva, — Uram! ön nagyon messze akar menni energiájával — figyelmeztetem — ez nem használ semmit, én nem tudom — nem akarom a férfit megérteni, érti! ! ! nem akarom.

Az már más — mondá bus, levert hangon Kallós. Akkor kár mindent szót vesztegetni, felesleges a szivek szeretetét mérlegbe dobni, hiszen az akaratot semmiféle érzelem nem győzheti meg.

E közben felállt Kallós szintén a gyeppadról, kalapját levéve kezében tertotta, majd oda lépett Adélhoz, és megfogta alácsüngő fehér kezeit — rezgő lágy hangon folytatá:

Nem tudtam kedves kisasszony, hogy ebben a bübájos alakban olyan szivnek nevezett husdarab uralkodik, mely talán születése óta kővé változott. Nem tudtam! hogy ragyogó szépségü leány fényben uszó szeme az ellenkező képét mutassa a lélek tükrének.

Azt sem tudtam, hogy az a lágy tekintet, mely gondolatainak egyenes tolmácsolása — az örökös képmutatás tengeréből van meritve.

Nem igaz egyik sem! ! !

Csalódtam összes megalkotott álmaimban.

Pedig már eleve megalkottam a gyönyörnek azt a szeretettel zománczozott othonát, hol a királynő ön — a szolga én lettem volna.

Nem tudom már eltagadni, hogy önt férfiasságom szilárd szerelmével szeretem.

Akármit beszéltek nekem önről, hogy szive nincs, lelketlen kár örömmel kinozza a lábainál fetrengő szerelmes bolondokat — nem hittem — nem hihetem.

De lett légyen akárhogy, azt meré szeltem hinni egy ostoba pillanatban, hogy talán én szerencsésebb leszek mint a sok másik!

— Bocsásson meg kisasszony csalódtam!

Most pedig engedje meg, hogy távozzam.

Bucsu-szavam, csak ez a pár rövidke szó:

Jusson eszébe mindig az életben, hogy Kallós Feri csak egyedül Tassy Adélt szerette.

E bucsu szavak elhangzása után Kallós mélyen meghajtotta magát Adél előtt és a parknak mellék utján tova lépdelt.

Adél némán tekintett a távozó után.

Pillanat alatt átgondolta ennek az őszinte, komoly férfinek lelkéből eredő szavait, és szivén valami meleg áramot érzett átfutni — majd önkénytelenül egy eddig még soha nem tapasztalt szivdobogás vett rajta erőt, és egy édes indulat, melynek ereje egy kiállitásban — Feri! ! fejeződött ki.

Kallós meghallotta a hivást, — megállott — és csendesen visszafordult a leány felé!

— Mit akar kisasszony? — kérdé szomoru hangon.

Megálljon! ! ! mondá közeledve Adél — csak egy szóra. — Mondja mégegyszer hogy igazán ugy szeret maga engem, a mint az előbb elmmondta?

Ugy! nem! jobban azt elmondani nem lehet. — De hát minek kérdi ezt tőllem az örök bucsu alkalmával — vagy talán azt sajnálja — nem megőrülve hagyom el boldogságom temetőjét? . . .

— Nem — nem azt akarom! —

mulva állott tiszta vizben főt riskásából, vagy laskából. E mellett kapott egy kevés kenyeret, szőllőt, és több főt megygyet, mint az előtt. A mint az ő étel-kivánása nevekedett, a szerent adtam valamivel több kenyeret, de mindenkor jó félét.

Nyárban vólt a betegnek apró tökökből készült levesse, melyhez egyébb, kevés faolajon kivül nem vólt adva. Napjában a gyógyulóknak, nyárban, egy narantsot, vagy egy megért körtvélyt, télben pedig egy főt körtvélyt, és egy-nehány Biskottát adattam, de keveset, hogy az appetitussa mindig megmaradjon. Harmintz, vagy harmintz öt nap mulva adatik a felgyógyulónak estve és reggel tsirke husleves, vagy gyenge bárány nyakából tsinált leves; a hus-étel pedig negyven napok mulva engedtetik először meg, hogy a gyomor meg ne erőltetődjék és aszerént az emésztő erejét el ne veszesse, mely ezeknek a betegeknek igen veszedelmes, és gyakran uj pestises kelevényeknek kiütéssét okozza.

(Vége köv.)

Bernáth Elemér.

A debreczeni kir. itélőtábla elnöke.

A Pannónia, Kassán megjelenő lap Bernáth Elemérről, a debreczeni kir. tábla, ujelnökéről kineveztetése alkalmából a következő czikkelyt irja:

Az öröm és veszteség ellentétes érzelmeit költi fel bennünk azon most vett értesülésünk, hogy Ő. cs. és ap. kir. Felsége a debreczeni kir. itélőtábla elnökévé *Bernáth* Elemért, a kassai kir. itélőtábla köztisztelet és szeretetben álló tanácselnökét nevezte ki.

Egy felől őszinte örömmel látjuk az igaz érdemnek ilyetén elismerését és megjutalmazását, másfelől élénken érezzük a veszteséget, mely városunk társadalmát s a kassai Themist Bernáth eltávozásával éri.

Közel hét éve, hogy vezéralakja volt társadalmunknak, egyik főbüszkesége kir. táblánknak s most ime át kell őt engednünk a nagy Debreczonnek.

Részünkről csak gratulálhatunk a kálvinista Rómának, hogy ily kiváló férfiut mondhat ezentul magáénak.

Felelősmagyarország fővárosából a legőszintébb jó kivánatok kisérik őt el uj lakóhelyére, az Alföld metropolisába.

*

Bernáth Elemer Zemplénmegye Magyar-Jesztrebb községében 1845-ben született azon előkelő ősregi nemes családból, melynek tagjai közül igen számosan kitüntek már a polgári és egyházi közélet terén.

Gimnáziumi és jogi tanulmányainak végeztével, s miután az államvizsgákat jeles eredménynyel letette, az 1865. évben a pesti kir. itélőtáblához neveztetett ki joggyakornoknak s itt hivataloskodott 1867. májusig, ez idő alatt a köz- és váltó-ügyvédi vizsgálatot is, szintén kitünő eredménynyel letévén.

Az alkotmányos élet beáltával, az 1867. évi általános tisztujitás alkalmával Zemplénvármegye aljegyzőjévé választatván, szülővármegyéjébe költözött. Élénk részt vett a közügyek intézésében s csakhamar feltünt kiváló tolla s megnyerő előadása által, s alig 22 éves ifju rövid idő alatt egyik vezére lett a megyei mozgalmaknak.

Ettől kezdve, mondhatni rohamosan emelkedett hivatalos palyáján; 1868. törvényszéki jegyzővé, 1870. törvényszéki ülnökké választstott, mindenkor egyhangulag.

E hivatali állásában találta őt a királyi biróságok szervezése, amidőn is az 1872. év. január 1-én a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszékhez neveztetett ki biróvá. Megőlőzőleg honvédelmi kötelezettségének is eleget tett, hadnagyi ranggal végezvén be az önkéntesi évet.

Az 1879. évben, mint pótbiró a budapesti kir. itélőtáblához lépett elő; 1885-ben pedig már rendes kir. itélőtáblai biró s egyuttal az államvizsgálati, ügyvédi és telekkönyvi vizsgáló bizottságoknak is tagja volt.

Az 1888. évben az a kiváló kitüntetés érte, hogy soronkivül a kir. itélőtábla egyik tanácsának a vezetésével bizatott mrg, 1889. évben pedig már a kir. kuriához rendeltetett be szolgálattételre.

Itt találta őt 1891. évben a kir. itélőtáblák deczentralizácziója, amikor is az ujonnan szervezett *kassai kir. itélőtábla* tanácselnökévé neveztetett ki s ez állásában működött egész moutanáig.

Mint birót, széleskörü és alapos tudomány. gyors felfogás, éles itélőtehetség és példás szorgalom jellemzik őt szilárd jelleme és részrehajlatlan igazságérzete mellett. Kiváló érdeme van abban, hogy a kassai kir. itélőtáblán oly magas fokon áll a judikatura, mert annak fejlesztésében mindig méltó részt vett.

De nemcsak a *jogszolgáltatás terén*, de mint *egyházának hü fia*, az ev. ref. egyházi élet terén is, — családi traditióinak megfelelőleg — kiváló és előkelő szerepe van. Ifju kora óta élénk részt vesz az egyházi ügyek vezetésében s mint a *f.-zempléni egyházmegye* világi elnöke, mint a tiszáninneni ev. ref. egyházkerület részéről megválasztott egyetemes zsinati és konventi tag, régóta vezérszerepet visz az egyházi ügyek intézésében. A *kassai* ref. egyház pedig, mindjárt idejövetele után, sietett őt az egyháztanács tagjai közé bnválasztani s e minőségben is példányképe az egyháza iránt szivvel lélekkel buzgó férfiaknak.

Hivatali és egyházi körén kivül *Kassa város társadalmi életében* is előkelő helyet foglalt el, mint a kulturális és humanitárius egyesületek, a „Kassai Kaszinó“ igzzgatósági, a „Társalgási égylet“ és a „Kazinczy-kör“-nek választmányi tagja, stb.

Hiányos lenne azonban e vázlatos életrajz, ha a közélet emberének családi életéről is meg nem emlékeznénk. Bernáth Elemér itt is mint példás családfő, jó férj és édes apa ösmeretes, ki megér-

---

Kérem önt — folytatá felhevülve a jelleen mámorától maradjon itt! vagy ha az nem lehet — jöjjön vissza később — napok, hetek mulva — és akkor — akkor — szeretni fogom.

Kallóst nem ragadta magával — a szentimentálizmus e nem várt kitörése — higgadtan állott helyén — és vizságálta a bájos arcz rejtélyes vonásait.

Jól van! — majd vissza jövök — — majd megirom, hogy mikor!

Csak arra kérem önt — Adél kisasszony — folytatá Kallós szerelmes tekintetét reá függesztve a szép leányra, — emlékemet hivebben ápolja, mint hideg szivének fagyos gondolatait.

Visszatérek nem sokára, elhozom lángoló szerelmemet, lábaihoz teszem boldogságomat. — Tapossa el — vagy felemelve — ápolja azt alabástrom kebelén érdeme szerint.

Isten önnel — megcsókolá Feri a fehér kezeket, és eltünt a fák bokrai között.

Adél sokáig bámult utána, — majd a midőn már egészen eltünt szemei előtt, mint ha csak az előbbi szerelmi duett nem is történt volna, arczának megvető fagyossága ismét elfoglalta régi tanyáját és Adél a régi büszke szivtelen leány lett.

Egykedvüen sétált fel a kastélyba, hol ujabb vendégekkel vidám beszélgetésbe elegyedett.

*

Nehány hét mulva elhozta a posta a Kallós levelét, megvolt benne irva, hogy a levél érkezése után tiszteletét teszi és Adél kisasszonynak távozása alkalmával tett igéretét ismételni fogja.

A levél az Adél czimére érkezett.

Midőn kezébe vette a levelet, megösmerte az irást, olvasatlanul a zongora fedelére dobta azon szándékkal, hogy majd később is elolvashatja.

A Kallós Feri szerelmes levele a zongora kottái közt hányódott, a fagyos szivü leány nem volt kiváncsi annak tartalmára.

Pár nap mulva a levél érkezése után négy almás-szürke által vont futó kocsi fordult be a Tassy család virágos udvarára.

Kallós Feri jött meg, hogy Adél kezeit mindörökre maga részére kérje meg . . .

Senki nem futott elébe, talán itthon sincsenek.

Feri ösmerve a járást, egyenesen repült fel a lakosztályokba.

Senki, — bizonyosan elutaztak,

Belép vizsgálódva a zongora-szobába, hiszen Adél rendesen e szobában szokta kézi munkáit végezni.

A mint szemei végig futnak a homályos butorokon, hátha valaki ott meg huzódott és neki egy ijesztéssel kellemes meglepetést akar szerezni — szemei a zongora felületén egy levelet pillant meg . . .

Kiváncsiságból kezébe veszi és nézi, hogy kinek szól.

Egyszerre elsáppad, ajakán kinos mosoly vonaglik meg.

Az ő levele volt.

Adél fel sem bontotta azt.

Lelkében teljesen megrendülve vette tudomásul ezt a sértő mellőzést.

Szemeire ködfátyol borult a lelkét marczangoló fájdalomtól. Ugy állott ott mint egy kőszobor, mozdulatlanul.

Nem vette észre, hogy a másik szoba ajtaja lassan kinyilik és megjelen a küszöbön Adél, észbontó nappali pongyolában.

Kallós kezeiben még mindig ott volt a felbontatlan levél.

Adél nesztelen közeledik Feri felé, nem tudja elképzelni — hogy miért áll oly mereven.

Egészen melléje érve, meglátja a levelet.

Arczát bibor-pirosra festi a szégyen, homlokára sárga folt költözik fel a leleplezéstől.

Aztán hirtelen összeszedve magát, lágy, olvadó hangon megszóllal:

— Haragszik? . .

Kallos hirtelen felocsudva rátekint a leányra. Nem tud hirtelen felelni, a lelkét összeszoritó fájdalomtól — nem tudja annak a kőszivü leánynak a szemébe vágni hitvány eljárását, sértő magaviseletét.

Csak nézi — hosszasan, belebámul a csábos szemek feketéjébe, de nem vész most bele, hanem kiszedi onnan a belerakott boldogságának összes aranyait.

A mikor aztán mindent visszarabolt attól a szivtelen leánytól, visszább lépett tőle nehány lépésre.

A kezében levő levelet ezer darabra szakitotta és darabjait, mint valami hóesőt a leány ruhájára szórta.

Majd megszólalt, komor hangon.

demli az őt környező családi boldogságot. Két izben nősült. Első neje *Dókus* Margit volt, Dókus József zempléni főispán leánya, kit azonban elragadott tőle a halál. Másodizben Szmrecsányi Márthát vette el, *Szmrecsányi* László daróczi földbirtokos leányát. Mindkét házasságból két-két gyermeke született, kik, ugy látszik apjok nyomdokain fognak haladni, amennyiben legidősebb fia, Aladár, már is mint Zemplénvármegye és a f.-zempléni ev. ref. egyházmegye aljegyzője, a közélet terén müködik.

Gróf Tisza István beszámolója.

(Saját tudósitónktól.)

Ugra, 1898. október 30.

Választókerületünk országos képviselője *Gróf Tisza István* ma tartotta itt beszámoló beszédét, mely a chablonos effajta speechektől elütően különbözött.

A remek, verőfényes őszi idő, no meg a szónok kiváló egyénisége is, sok választó polgárt édesgetett ide, még az ellenzék sőraiból is; de legnagyobb kontingensét a hallgatóságnak: Okány, Komádi, Geszt és Mező-Gyán szolgáltatták.

A beszámoló beszéd avval vette kezdetét, hogy Gróf Tisza Istvánt egy küldöttség meghivta, hogy adjon számot választókerületének parlamenti munkálkodásáról.

A megjelent képviselőt, kinek kiséretében voltak Beőthy főispán és Szunyogh alispán is, Markovics pártelnök rövid, meleg szavakkal üdvözölte s felhivta, hogy a parlament lefolyt müködéséről legyen szives tájékoztatni a választó közönséget.

Tisza legelőször is meleg szavakban emlékezik meg arról a rettentő csapásról, mely a nagy királynő halálával nemcsak szeretett uralkodónkat, hanem az egész magyar nemzetet érte. Megemlékezett arról a meleg vonzalomról is, melylyel a király hü magyar népe iránt viseltetik s fáj mindnyájunknak méltán még csak a gondolat is, hogy ezt a nagy lelket, ezt a nemes szivet mostanában olyan sulyos csapások érték. Ezt a sokképen megpróbált királyi szivet csakis az a tudat nyugtatja meg némileg, hogy az egész nemzet osztozik bánatában!

További beszéde folyamán mindenekelőtt a kiegyezés áldásos eredményét fejtegeti, melynek nyomai észrevehetők nemzetünk ugy szellemi, mint anyagi fejlődésében. Magyarország ez előhaladását hatalmasan manifesztálta a millenáris esztendőben, a hol productumaink még a müvelt külföld elismerését és csodálatát is kivivták.

Szól a hatalmas német császár budapesti királylátogatásáról, mint nyilvános jeléről annak, hogy a magyar nép sulya ugy itt bent az országban, mint külföldön ma már sokat nyom a mérlegben és hogy tekintélye emelkedőben van.

Majd fejtegeti az 1843. évi törvényeknek félszázados jubiláris megünneplését, melynek megtörténte szintén nagyszivü királyunknak egyik nevezetes ténye s jele annak, hogy ő teljesen fátyolt boritott a multra.

Az országgyülés egyik fontos müve gyanánt emliti fel a katonai oktatásügy reformját, melynek egyik legüdvösebb feladata lenne az, hogy a magyar nemzet, a maga szellemi erejét, vigye be a hadseregbe.

Majd részletesen szól arról, hogy a törvényhozás figyelme kiterjed a gyakorlati gazdasági kérdésekre is, midőn ezt az alföldi munkásmozgalom arra inditotta, hogy a munkaadó és munkás közti viszonyt törvényileg precizirozza. Ezzel kapcsolatban élesen elitéli azokat a lelketlen izgatókat, a kik a szegény munkásnépet félrevezetik és ezekkel szemben a legszigorubb intézkedéseket várja. Egyébiránt hiszi, hogy a józan magyar nép nem fog soká felülni e csábitásoknak és hiszi, hogy ez esztelen mozgalom, ha a félrevezetett népet felvilágositják, elvégre is le fog csillapodni.

És itt a szövetkezetek áldásos müködéséről szól, mint amelyek hivatva volnának arra, hogy a nép anyagi érdekeit előbbre vigyék és fokozatosan fejleszszék. Ő bámulatos és hatalmas erőt lát a községi szövetkezetekben! Ennek azonban csak ott lehet jövője és áldásos eredménye, ahol józan és munkaszerető elem áll az ügyek vezetése élén.

A törvényhozás egy messzekiáltó tényéről: a lelkészi fizetések rendezéséről is szól Tisza s azt hiszi, hogy a kormány ezt még tovább is fejleszteni fogja; sőt, miután köztapasztalati tény, hogy a protestáns egyháztagok legtöbbjének egyházi adója felülmulja állami adóját is, a kormány nem fog elzárkózni az elől, hogy az ilyen sulyos egyházi adóval megterhelt községeknek segitségül jöjjön, Hiszen erre vonatkozólag az összeirások épen napirenden is vannak.

Majd érinti röviden azt is, hogy a közigazgatás államositásánál szükség lesz arra is, hogy a jegyzői fizetések az állam által teljesittessenek, hogy a községek e tehertől is megmentessenek.

Szól a betegápolási ügy rendezéséről is, mely szintén az országgyülés egyik fontos feladatához tartozik.

Majd sajnálattal hozza a választók tudomására, hogy a törvényhozás közelebbről *két okból* nem mutathatott fel valami messze kihatóbb eredményt, melynek legfőbbje az Ausztriával való *kiegyezés ügye*, melynek rendezése most éppen küszöbön áll. Tisza István azt egyébbiránt nagyon is természetesnek találja, hogy az a párt, t. i. a közjogi ellenzék, mely Ausztriával a kiegyezést megállja, ez ellen minden erejével, még a népgyüléseken is, tiltakozik, de ez elvégre is nem egyéb szemfényvesztésnél, melyet hangulatcsinálásnál egyébnek nem is lehet nevezni. Mert hiszen mind Ausztriának, mind pedig Magyarországnak közös érdekében áll az, hogy a *tisztességes* kiegyezés megtörténjék, hogy olyan kiegyezés jöjjön a két állam között létre, a melyből haszna mind a kettőnek legyen, de kára egyiknek sem. Ő hiszi, hogy választó kerületének minden józanul itélő polgára csatlakozni fog a közös vámterület fentartásához.

Ha azonban Ausztriában olyan elem kapna lábra, a mely a magyar népet meg akarná kárositani, ezt lehetetlenné kell tenni minden áron. E téren nem lehet, nem szabad nézeteltérésnek lenni semmi féle párton.

Csak az a baj, hogy az ellenzék emberei e kérdésnél hangzatos frázisokkal dobálóznak komoly érvek helyett; beszélnek füről-fáról, de azt nem mondják meg, hogy hát tulajdonképpen a kiegyezés *melyik* pontját és *milyen* alakban tartják módositandónak? Ha aztán sarokhoz szoritják őket, rendesen megszöknek az alkalom elől, a helyett, hogy tisztességes magyarázatot adnának.

Az *obstrukcziót* elitéli; mint amely megbénitja a parlament üdvös müködését és a mely most is fenyegetőleg elénk mered. Mit is akar ezzel az ellenzék tulajdonképpen elérni? . . . Lehetetlenné tenni talán a kiegyezést . . .? Hát nem tudják azt, hogy elvégre is annak kell meglenni, a mit a *többség* akar? Vagy talán válságot akarnak előidézni, hogy ők aztán a zavarosban halászszanak . . .? Ennél mégis *jobb* hazafiaknak tartja őket.

Majd végre elitéli az országgyülésben előforduló sajnálatos jeleneteket és szép szavakban emliti azt, hogy a nemzet méltán elvárhatja a képviselőktől azt, hogy ott a nemzetgyülés templomában, állása fontosságához méltólag viselje magát az, a kit a nép bizalma oda küld.

Mindeneket felölelő s mindenekre bőven kiterjedő remek beszédét a következő megszivlelendő szavakkal zárja be Gróf Tisza István:

Hosszu és nehéz küzdelmek védték meg a századok folyamán a magyar nemzet szabadságát. Őseink véröket patakonként ontották érte. Nekünk kötelességünk most *a békében* ezt a szent örökséget, ezt a drága kincset fentartani. Hasztalan himpellér az, aki ennek a békének megrontására törekszik. Ő nem keresi az áldatlan küzdelmet, de ha fel kell a harczot venni, lelke egész erejét, egészségének minden porczikáját beleviszi ebbe a küzdelembe, hogy nemzete jobb jövőjét munkálja!

E hatalmas és gyakori éljenzések és helyeslésekkel megszakitott beszéd után, a szabadelvü párt elnöke mondott szeretett képviselőjüknek meleg köszönetet.

—r —l.

Polónyi Géza H.-Szoboszlón.

(Saját tudósitónktól.)

október 31.

Tegnap nagy eseményt vártak H.-Szoboszlón, mert hiszen az ellenzéki lapok előre hirdették, hogy Polónyi Géza e napon tiszteli meg látogatásával kerületét.

Polónyi már szombat este megérkezett. A pályaudvaron *Kovács* Gyula polgármester és a pártvezetőség fogadta. Bandérium nem volt, a hivek közül sem mutatkozott egy árva szür sem. Polónyi bánatosan nézett körül. Vasárnap reggel még fél 10 órakor sem tudta a közönség hogy Polónyi, hol beszél. A legtöbben különben azt sem tudták, hogy a nagy férfiu a városban tartózkodik.

Ugy tiz óra tájban tünt föl a kenyérpiaozon egy asztal magasáról *Polónyi* érdekes feje, ugyanekkor megszólt öblös hangon. De már erre egyik-másikpiaczonálldogáló atyafi is vállon lökte a szomszédját, szólván ily formán:

— Ha mán itt van ü kigyelme hallgassuk meg.

Polónyi ezután arra kérte a körülötte levőket, hogy követnék őt a

---

— Igy — szép kisasszony! a hány darabra szakitottam e levelet, annyi fájdalom dulta az én szivemet akkor, midőn azt amott felbontatlanul találtam.

De most már meggyógyultam. nem fáj semmi!

Telve szerelemmel jöttem ide, — utálattal megyek el.

A boldogság országába siettem — a pokol kapuja fogadott.

Jól van ez igy?

Van valami mondani valója, kisasszony?

A leány teljesen megalázva hallgatott.

— Nincs? — Nekem nincs.

— Jó napot!

Kallós Feri, mint egy győztes hadvezér hagyta el a zongora szobát.

Ott hagyva a szégyenében összetört leányt, ki midőn a kocsi kigördült a kastély udvaráról, zokogva rogyott az összetépett levél lapok felé és annak minden darabját könnyeivel öntözé.

Nem tudta többé visszasirni Tassy Adél — Kallós Ferit.

A megtért leány — ki szivtelen modorát csupán nagy világi nevelésének köszönheté — az összetépett levél darabjaiból diszes koszorut csináltatott, melyet a Kallós Feri életnagyságu arczképe felé helyezett, mint fényes Glóriát.

Ott imádkozik minden reggel, minden este.

Hiába!

A sértett férfi-méltóság nem retirál.

Bika szálló emeleti termébe, mivel hosszabb mondani valója volna.

Szép rendben mintegy százötvenen vonultak föl. A terem egyik oldalán hosszu asztal volt, amelyet a szónokon kivül a párt vezető tagjai, három fővárosi hirlapiró foglaltak el, (kik között volt dr. *Lovászy* Márton a kitünő tehetségü publicista is.)

Polónyi a teremben fölállt a lóczára és két kezét keresztbe rakta a gyomrán és az obstrukczió legtelhetetlenebb szavu, de legparányibb száju vitéze szomoru, mosolylyal (mely ugy illett az őszi hangulathoz) nézett végig a választók üstökén. És a választók szintén néztek, néztek, de csukott szájjal. A hajdani hivek ajkáról mért nem kélt éljenriadal?

A kortesek hova tüntek? Egy ajk sem mozdul. Mi bántó csönd ez?

Végre előtörekszik a sok szür közül egy kortes-alak és rekedtes hangon próbálja fölcsigázni az elaludt lelkesedést, de hasztalan. Az én szoboszlói kalauzom a fülembe sugja.

— Ez az utolsó mohikán.

A választók között azt suttogták, hogy Polónyi rekedt. Ezt a hirt nyomban megczáfolta a derék honatya, mert rágyujtott a beszédre.

Polónyi nem hiába hozott magával fővárosi hirlapirókat. Azt akarta, hogy az ő kijelentéseinek elmenjen a hire. Tudja meg ország-világ, mit mond ő. Nohát azt mondta a mit máskor, hogy neki nem kell a kormány, hogy ő liberális. Igaz, hogy a liberális törvényjavaslatok ellen szavazott, de azért ő mégis szabadelvü gondolkozásu.

— Én az egyházpolitikai reformoknak őszinte hive voltam. (Derültség.)

És mikor látta, hogy nem hiszi ezt a legjobb embere sem, bizonykodni kezdett.

— Csak azért sem fogadtam el, mert talián mintára akarták megcsinálni.

Majd kijelentette, hogy kár a papokat bántani. (Csodálkozás és kérdés az arczokon, hogy hát ugyan ki bántja a papokat. Vagy Lepsényit, a Kossuth gyalázó barátot akarja védeni.)

Polónyi észrevette, hogy elszólta magát és gunyos megjegyzéssel aposztrofálta Lepsényi nevét. (Lelkes abczugolás).

Majd az ismeretes ellenzéki reczipe szerint *Bánffy* Dezső bárót, Magyarország miniszterelnökét próbálta befeketiteni. A hangját remegtette, félő volt, hogy szeméből könny hull, mikor arról beszélt, hogy e hazának nincsen más baja, minthogy Bánffy a miniszterelnök.

Kinos szünet, mely arra volt szánva, hogy a szónokot megéljenezzék, a kormányelnököt pedig abczugolják. De a nagy némaságot csak egy-egy tompa köhögés törte meg.

Polónyi most a pianóból egyszerre felszökött a hanglétra legmagasabb csucsára és onnan dörögte:

„Az ilyen alkotmánytipró kormány ellen csak egy fegyver van. Az élet-halál harcz fegyvere, amelyet ha ugy tetszik, *nevezzünk az igaz nevén obstrukczionak.*

Majd azt akarta igen furfangosan kisütni, hogy *Bánffy klerikális*, mert a Thun-kormányt támogatja. Azután a közös ügyeket fejtegeti az ismeretes tónusban.

Tragikus arczczal kérdezi, hogy a hatvanas években hány juhnyáj volt Hajdu-Szoboszlón.

— Ötvenkettő — felelének az elkedvetlenedett hivek.

— És hány juhnyáj van most?

— Nyolcz.

Polónyi szerint ennek is a Bánffy-kormány az oka, mely az ausztráliai gyapjut nem tudja leszoritani a világpiaczról.

Még ez sem hatott.

Polónyi ezután ugy irányitotta az ágyut, hogy minden golyó a miniszterelnököt érje.

Az obstrukczió — ugymond — csak akkor szünik meg, ha Bánffy lemond.

— Megüzenem a harczot Hajdu-Szobeszlóról Bánffynak. — A szálló előtt a kopaszodó ákáczok reszkettek rémültökben.

Körülbelül másfél óráig fenyegetőzött Hajdu-Szoboszló képviselője. Majd belátta hogy a bombastok nem kavarják föl a jó szittya-vért, bánatosan leszállott az asztalról és elment ebédelni.

Egyébb baj nem történt.

U. A.

NAPI HIREK.

Október végén.

Mig az ősz kinn lombot hullat:
Én idebent verselek
Virágnyitó kikeletről
S nefelejtskék szép szemedről,
Melytől lelkem rég beteg.

S mig hervad a fü, a virág,
Hullanak a levelek:
Valami azt sugja, mondja:
— Most lángoló lelked lombja
Tavaszodban lepereg.

Bánom is én, hervadjanak
Fü, virág és levelek,
Én azért a kikeletről
S nefelejtskék szép szemedről
— Fájva bár — csak verselek.

Kovácsi Kálmán.

— **Uj plébános.** A lemondás folytán megüresedett ujkigyósi plébániára *Tárkányi* Pétert a debreczeni Theresiánum felügyelőjét nevezte ki plébánossá Schlauch Lőrincz biboros püspök. Az uj plébános kedves, rokonszenves modoráért kedvelt volt városunkban.

— **Egyházkerületi közgyülés.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület e hó 2-án tartja meg őszi közgyülését *Degenfeld* József gróf főgondnok és *Kiss* Áron püspök elnöklete mellett.

— **Farkas napja.** *Bessenyei Széll* Farkas kir. táblai tanácselnök a Csokonai Kör nagyérdemü elnöke vendégszerető házában találkoztak ma a debreczeni közélet kiválóbbjai. Ugyanis ma Farkas napja alkalmából gratuláltak a nagyérdemü tudós tanácselnöknek. A kir. tábla birói kara, a jegyzői kar, a tábla kezelő személyzete külön üdvözölte. A Csokonai-Kör vezető férfiai szintén kifejezték szerencsekivánataikat.

— **Házasság.** *Markovics* Jakab dr. nov. 6-án délután 3 órakor köt házasságot *Rosenthal* Szeréna kisasszonynyal, *Rosenthal* Dániel nagykereskedő müvelt, bájos leányával.

— **Novemberi előléptetések.** A debreczeni helyőrség tiszti karából előléptek a következők: A 39. gy. ezrednél Stipanovics Jaroszláv alezredes ezredessé, beosztva a 39. gy. ezredhez; Wolf János II. o. százados I. o. századossá. Graeszl Géza II. százados I. o. századossá beosztva a 39. gy. ezredhez; Rubos Vincze főhadnagy II. o. századossá; Blücher Frigyes főhadnagy II. o. századossá beosztva a 39. gy. ezredhez; Kaiser Károly, Dunst János és Kolár Ferencz hadnagyok főhadnagyokká; — a 2. honvéd huszár ezrednél Flohr János II. o. százados I. o. századossá; Horváth Mihály hadnagy főhadnagygyá; Kolozsvári László, Körösztös Géza, Viczián Ádám, Végh István és Jászay Elemér tiszthelyettesek hadnagyokká; — a 3. honvéd gyalog ezrednél dr. Szőllősi Lipót ezredorvos törzsorvossá áthelyezve Munkácsra; Körmendy László, Mike Lajos és Julier Ferencz tiszthelyetteseket hadnagyokká kineveztettek.

x Uj találmány. Legjobb a *Fáy féle* rögtön finomitó és szépitő arczcréme. Zsirtalan! Higanyt nem tartalmaz! Egy tégely 1 frt, hozzá való szappan 50 kr. Debreczenben kapható: Dr. Rotschnek V. Emil és Tamássy-féle gyógyszertárban, valamint a készitőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

x Áron Miksa szesz-, szer- és bornagykereskedésének irodáját folyó évi november 8-tól fogva Simonffy(Kisuj)-utcza 14. számu saját házába teszi át. Bejárat Széchenyi-utcza 13. szám alatt is.

x A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerü háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipőfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapitó hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszertárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller" vagy „Richter-féle Horgony-Liniment" kérendő és a „Horgony" védjegyre kérünk figyelni.

Törvényszék.

Az uj táblai elnök.

Igazságügyi magyar ministerem előterjesztése folytán *Bernáth Elemér* kassai itélőtáblai tanácselnökét a debreczeni ítélőtáblri tanáeselnököt a debreczeni itélőtábla elnökévé kinevezem.

Kelt Budapesten, 1898. évi október hó 24-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Erdély Sándor, s. k.

A hivatalos lap közelebbi számában olvassuk a fenti legfelsőbb királyi kéziratot, amelylyel ő császári és királyi Felsége betölti a debreczeni kir. itélőtábla nyugalomba vonult elnökének, Puky Gyulának a helyét.

Mint már előre jeleztük *Bernáth* Elemér az uj elnök. Eddig a kassai táblának volt tanácselnöke, egyik főbüszkesége, az ottani társadalom vezéralakja.

Az uj elnököt tisztelettel és szeretettel üdvözöljük a debreczeni ktr. itélőtábla élén s szivőnkből kivánjuk, hogy uj otthonában mihamarébb kellemesen érezze magát.

A nőegylet tisztujitó közgyülése.

Debreczen, október 31.

Tegnap délután 3 órakor tartotta a helybeli jótékony nőegylet három éves tisztujitó közgyülését, mely az egyesület Péterfia-utczai árvaházának üléstermében a szokás érdeklődés metlett folyt le. Mint egy 30 tag jelent meg, hogy résztvegyen a közgyülésen és választó jogát gyakorolja. Az elnökséghez azonban több, mint 100 szavazólapot küldtek be a gyülés idejéig.

A közgyülés *Veresné Szathmáry* Teréz szives megnyitó szavai után az ő *elnöki jelentésének* felolvasásával vette kezdetét. Ebben mindenre kiterjedő gonddal volt felsorolva a mult 1897. nov. 28-ki közgyüléstől az egylet életében fölmerült fontosabb jelenségek és emlitésreméltó mozzanatot. E szerint tartott a választmány 9 gyülést, melyen az árvaházi hivatalos teendők mellett a szegények segélyezésének ügye foglalta le a legtöbb időt. A *szegények segélyezése* körül az elnök nagyobb körültekintést és mérsékeltebb költekezést köt a választmány lelkére s valamely czélravezetőbb eljárást ajánl oly módon, hogy a szegényügy körül buz-

gólkodó többi tényezők (város, egyházak s egyébb egyletek) kölcsönös érintkezés folytán, igyekezzenek összhangzóan és egyöntetüen müködni. Az *árvaházról* és annak vezetéséről dicsérőleg emlékezett meg az elnöki jelentés. Az árvaházi növendékek jelenlegi létszáma: 18. A lefolyt évben fölvétetett 3 uj árva és egy sem távozott el. Az árvak testileg-lelkileg épek és kellő gondozás mellett szépen fejlődtek. A legkisebb 5, a legnagyobb 15 éves. Egy széptehetségü növendék a nőiparis-kolában képeztetik tovább. Az árvaházi iskolához az eltávozott *Kovássy* Sarolta helyett *Nagy* Katinka választatott tanitónővé. Az iskola rendes növendékeinek száma: Tlz bentlakó árva és 2 bejáró.

Azután a nőegylet pártfogása és védnöksége alatt álló *nőiparis-koláról* emlékezett meg az elnök melegen, szeretettel s ajánlotta a tagok érdeklődő figyelmébe a szépen haladó intézetet, hová a jelen tanévre 68 növendék iratkozott be.

A *népkonyháról* és annak áldásairól körülményesen szólt az elnöki jelentés s kiemelte, hogy azt a kiváló eredményt, melyet elért ezáltal a nőegylet, csakis a nemes város tanácsának és a nagyközönség áldozatkész buzgóságának lehet köszönni. Ha a körülmények és a folytatni szándékolt *társasestélyek* jövedelmei engedik az egylet az idén is fölállitja a népkonyhát.

Köszönettel emlitette föl az elnök legfelsőbb kitüntetését s az ebből az alkalomból a nőegylet által rendezett meleg ovácziót. Majd áttért a fájdalmas emlékezésekre. Először a *királyné* halála feletti országos veszteséget tolmácsolta s bejelentette, hogy elhunyt nagyasszonynnk emlékezetét a választmány jegyzőkönyvileg örökitette meg, a nevét viselő orsz. *Erzsébet alapra* 200 koronát küldött, továbbá felfelszinen van s megvalósitásra vár az az eszme, hogy a nők helyben is valamely jótékonyczélu alapitványnyal örökitsék meg a nagy királyné emlékezetét. Az egyesület közvetlen veszteségeiről szólván az elnök *Joó István* volt főtitkárt és gr. *Kornizs Zsigmondné*, volt tiszteletbeli elnököt bucsuztatta el s az ő érdemeiket sorolta fel megható szavakkal.

Végül megköszönvén a bizalmat ugy a maga, mint a tisztikar és az egész választmány nevében benyujtotta a lemondást. Erre egyhangulag és lelkesen zugott fel a jelenlévők ajkáról: *éljen az elnök!* hol találnánk mi más ilyen elnököt? Éljenek az alelnökök is! Maradjanak megérdemlett helyükön! Éljen az egész tisztikar!

E közfelkiáltással, egyértelmüleg történt szavazás szerint tehát a következő három évre elnök ismét: *Veressné Szathmári Teréz*, alelnökök: *Szabó Kálmánné* és *Berger Henrikné*, pénztárnok: *Szücs Kálmán*, titkár: S. *Szabó József*.

A tisztikar megválasztása után felolvastatott a *pénztári jelentés*. Eszerint a mult évben segélyezésre 1840 frt 80 krt, árvatartásra 1480 frt 72 kr adott ki az egyesület s összes kiadása 5435 frt 08 kr volt. A bevétel jóval alább maradt, mert egyfelől a tagsági dijak sem pontosan folytak be, másfelől a gyüjtés és a mulatság jövedelem sem hozta meg a remélt összeget. Adakozásból 1031 frt 56 kr folyt be.

A számvizsgáló bizottság tagjai: *Kövy* Lajos és *Márton* Imre az egylet gazdálkodása felett erős, de sok tekintetben méltánytalan kritikát gyakoroltak akkor, amikor merev üzleti szempontok szerint mérlegelték az egyesületnek anyagi ügyekben való eljárását. Már pedig humán-intézmények s ezek között is elsősorban a nőegyletek egészen más szempontok alá esnek. A számvizsgáló bizottság jelentése különben kellő felvilágositás és magyarázat mellett tudomásul vétetett és annak kapcsán a pénztárnoknak a felmentvényt megadatott, egyszersmind az egylet vezetősége, különösen elnök iránt teljes bizalmát fejezte ki a közgyülés.

Miután a számvizsgálók tisztségükről lemondtak, helyökbe: *Tikos* Istvánt, *Vecsey* Viktort és *Szabó* Miklóst választották meg. Végül a 60 tagu választmányra beérkezett szavazatok összeszámolására Veresné Szathmáry Teréz elnöklete alatt egy bizottság küldetett ki, melynek tagjai: Szabó Kálmánné, Béressy Sámuelné, dr. Pallay Miklósné, Bruner Edéné, Jablonczai Kálmánné, Szücs Kálmáné, Sass Béláné, Berger Jenőné.

*

Aszfalt.

(Dekadens modorban.)

Debreczen, október 29.

Aszfalt!

Igen aszfalt!

És hozzá minő fekete.

Ragyogó, fényes darabokban hever az utszélen.

Bármely járókelő lábbal tovataszit s messze gurulsz.

És ez nekem nagyon fáj.

Mert én igen érzékeny vagyok.

Szemeimet legeltetem az aszfaltdarabokon és szivembe valami ismeretlen tulvilági zene száll be.

Azt hiszem értem is. Mesét mond ez elmult időkről, egy hófehér szüziségü szende lányról.

Fehér szobában lakott, a nap feherére sütött szobájába és este a holdvilág káprázatos fényénél andalgott.

Mig jött egy fiatalember, ki elrablá tisztaságát és hasonlóvá tevé a fekete aszfalthoz.

Igen!

Még most is átvonulnak s fájdalmasan rezegnek keblemben a mult kesergő emlékei.

Sirni szeretnék.

Siratni a mult elvesztett fehérségét, egy jobb jövő aszfalt boldogságát nyerendő.

Aszfalt!

Emberek jönnek, szegény, fáradt emberek.

Egy, kettő és mindig több, mig megsokasodnak szemem előtt.

A fény rezeg s az emberek, a sok ember vállán csákányt láttatni vél.

Csákányt huznak és kezdik az aszfaltjárdát felvágni.

Pattagzanak az aszfaltdarabok szertefelé, eleinte a felső, kopott rétegek, majd a szurokfekete aszfalt.

Szemem meggyül könnyel.

Talán aszfaltpor esett bele.

Vagy aszfaltot siratom.

Ime ez aszfalt elpusztul azért, hogy egy másnak adjon helyet.

És a közönyös emberek közönyösen figyelem nélkül haladnak el mellette.

Pedig az aszfalt sorsa is hasonló az emberéhez.

Mindnyájan születünk helyét elfoglalandó a holtaknak, valamint egykor a mi helyünket foglalja majd el egy uj nemzedék.

A régiek romjain keletkezik az uj s hogy alkotunk, rombolunk is szükséges.

És az emberek mégis némán haladnak a szétrombolt járda előtt.

Pedig mennyi tanuság rejlik benne.

Én azonban ott maradok egy fához támaszkodva és nézem, nézem tovább a munkásokat.

Nem kellemes éppen a helyen, sőt talán meg is löknek.

De én azzal nem törődöm.

Majd begyujtanak a kazánba, áttüzesedett a falai, s belehányják az aszfalttörmeléket.

A levegő a kazán körül s felette vibrálni kezd és ez alakokat tánczolni látom.

Az aszfalt illatos gőzöket fejleszt és én kéjjel szivom be magamba.

Soha se éreztem még oly boldogságot.

Ritkán vagyok sorsommal megelégedett, de ma a házak, járkáló emberek és az állatok is derüs szinben látszanak előttem . . .

Minden tárgy illatot lehel, mit csak én érzek egyedül. A tárgyakat pedig illatuknál fogva kölönböztetem meg és örülök, hogy azt egyedül én érzem.

Oh mes amis decadents, c'est superbes!

Körültem pedig zug az élet zaja, a korzón járnak az emberek és a vásártéren végzik dolgukat az egyesek.

Csak én vagyok tétlen.

Szemlélem a hölgyeket és az aszfaltot. A hölgyek tetszenek.

De vajjon hány őrizte meg szüzies fehérségét.

Hova hat be ma a métely?

Én is szerettem és csalódtam.

Mások is szerettek, de megcsalták a nőket, kit szerettek.

Most már csak az aszfaltot imádom.

Se én azt, se ő engem még meg nem csalt.

Ime keverik az üstben kormos vaslapáttal az aszfaltszörnyet, nagyot pöfékel az és szerte fröcscsen.

Az én kezemre is esik egy csepp.

Utánna hólyag támad.

Oh, kinek lelkén nem esett még seb, nem tapadt hozzá szeny?

Azután kivesznek egy tömeg aszfaltot az üstből és szétteregetik a járdán.

Fájdalmasan, de mégis enged az erőszaknak és csakhamar tükörsima felület áll elő.

Ezt kaviccsal és homokkal szórják be. Az aszfalt ujra beszenyeződik.

És eszembe jut a régi mese a szüzi fehér leányról és a sárról.

Meg az aszfaltról.

Lelkemen titkos komor érzések szállnak keresztül. Szivem gyászzene ritmusára ver.

Egyszer volt egy leány . . .

Az aszfalt pedig ott hever tétlen lustaságban.

Megyek már, megyek tovább.

— — — — — — — — — —

Ez jutott eszembe, mikor ma délben a korzón sétáltam.

*

Mikor Veresüstöky Zefir a modern fiatal iró, vagy mint mondani szokta: a *jeles dekadens költő* ezt a legujabb termékét felolvasta barátjának és kérdé tőle, mi reá a véleménye, ez igy válaszolt:

— Vegyél sok digitalist és járj szorgalmasan a hidegvizgyógyintézetbe. Akkor talán — idővel — kigyógyulsz a bajodból.

Következő perczben Madár Ferencz az utcza kövezetére repült az ablakon keresztül.

(—**sári**—).

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Forditotta: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 6.

Gyakran átolvasta ezeket s gyakran sirt is mellette.

— Hat hó mulva nálad leszek — szóltak egyik levél végsorai — de eddig is egyre rádgondolok, te vagy mindég, szivembe vésve.

— Hogyan megváltozik idővel a levél hangja — mutogatta Miriám. Felőlem a levélben keveset beszél, egyre magáról, mit tesz, szól.

A levelek magukban foglalták ifju életét s a mint azokat olvasta, már nagyon messze levőnek tüntek fel előtte.

Alig mult el 18 éves, e rövid idő alatt megismerte a lázas álmokat, a leggyötrőbb fájdalmat, s a szerelem szenvedélyes örömeit — saját tapasztalataiból.

Nagynénje szigoru felügyelete alatt felnevelkedve, — sohasem volt valami barátnője sem.

Elméje csodálatos önálló volt, bár e mellett szelid s szeretetre méltó, de a házban, hol tanyája volt nem lehetett egy barátságos szót hallani.

Dorothy nagynéne Miriámot a saját módszere szerint nevelte fel, mindent istenfélelemből tenni s e mellett sohasem gondolni a világi gyönyörökre, naplemente után nem volt szabad kimozdulnia a házból.

Fényes nappal Miss Bond véleménye szerint bünt nem követhet el.

De éppan igy nappali sétái közben találkozott Miriam az ifju Grey Falbottal. Tanuló volt, 21 éves, egy gazdag ember gyermeke, szép s jó szivübb annál, semhogy egyetemi kollegái csélcsap tanai által megromoljék.

Gyakran találkozott Miriámmal s mindig egyedül.

Ot ügyefogyott öltözete s gyermekded arcza után közönséges falusi leánynak gondolhatta volna az ember; de arczának eszményi szépsége s veleszületett méltóságos magatartása mutatták, hogy nem volt az.

Oly helyen ily szép lánynyal találkozni, különösen ingerlő volt. Bármily fiatal is volt Falbot, már megfordult társaságokban s megalkotta azok felőli nézeteit. Nem az ő büne volt, ha egy szegény leány erkölcsösségében vagy egy szegény ember becsületességében nem igen bizott. Nem hitte, hogy a gazdagok törekvésökben a vagyon, minél nagyobb vagyon össze halmazásáért kisértetbe ne essenek s el ne bukjanak.

Miriánnak volt feladata, hogy őt más véleményre birja. Tapasztalta, hogy a mormogós nagynéninél lakó 16 éves leányka magas fennkölt érzelmü s makacstalan tisztaságu jellemmel birt, mely azután őt a hizelgőből tisztelővé, igaz szerelmessé tette. Titokban találkoztak, boldog volt az a leány mig vége nem szakadt — Miriám becstelenségével, mondák az emberek, a mint nagynénje pár hóra eltávozott s Grey Talbotyt pedig atyja utazni küldte. Mindenfélét pletykáztak, de határozottan még nem tudtak semmit. A rágalom a maga gonosz nyelvével egyre a szegény Miriammal foglalkozott, aki nemsokára Talbot elutazása után visszatért.

Ezentul már nem ment ki, mert meg volt tiltva. Egy titkot kellett megőriznie s sok gyötrelem bántotta.

Dorothy néni soha egy jó szóval nem illette.

Már csak Talbot leveleiért élt. Kezdetben telve voltak forró szerelemmel. A legkeserübb szemrehányásokat tette magának, hogy elment. Daczolni akart édes atyjával, s csak kedveséért akart élni — röviden fájó szive forró szavakkal fordult hozzá. Ez azonban csak képies kifejezés, mert a szivek nem égnek igazán s a szenvedélyek sem tartanak örökké.

Az idősebb Mr. Grey világi ember volt, ezért fiát, a mint az az utazásból visszajött, katonasághoz adta s bőven látta el pénzzel.

— Hadd igyék, gondolá az öreg férfiu magában, s tánczoljon, mint más nagy ur fia. Idővel szelidebb természetü lesz s mi elérjük a főczélt — Talbot gyalázatos rokonszenvét — a falusi leányhoz közelünkben el fogja majd felejteni.

Ez volt a dologban a legkellemetlenebb — közelünkben.

Egy nehány száz mértföldnyi távolságban, hol keserü tények a határozatlan pletyka alakját öltik, Talbot annyi lányka szivét hódithatta volna meg, a mennyi neki tetszik.

Atyjának tervei annyiban látszottak megvalósulni, hogy Talbot levelei, nem oly gyakoriakká, röviddé s közönyössé váltak. Ugy tett, mint a többi tiszt, szabad életet élt.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara értesitései.

A cs. és kir. 3-ik hadtest hadbiztossága kereskedelmi szokvány szerint a grácai, marburgi, klagenfurti, villachi, laibachi, triesti, görzi, pólai állomásokra szállitandó összesen:

8,600 mm. buzát,
40,400 „ rozsot, és
47,800 „ zabot

akarván vásárolni, felhivja a szállitani akarókat, hogy ajánlataikat f. é. november hó 3-ig adják be.

—

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur tudatja, hogy a Berlinben székelő cs. és kir. nagykövetségünk értesitése szerint az 1897. évi október hó 1-én Németországban életbeléptetett törvény alapján, margarin, sajt, vaj és zsirféléknek Németországba történő bevitele alkalmából, a határvonali vámhatóságok, nemkülönben a rendeltetési hely rendőri közegei, a legszigorubban tartoznak ügyelni arra, hogy efféle kereskedelmi czélokra szánt zsiradék, illetve élelmi czikket tartalmazó küldemények, tartalmukat illetőleg feltétlenül helyesen bevallva érkezzenek, illetve vétessenek át.

—

A m. kir. államvasutak gépgyára 640 darab különféle méretü vizmentes takarópompa szállitása iránt f. évi november hó 7-iki lejárattal nyilvános pályázatot hirdet, melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

—

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter beküldte azon orosz jegyzék német forditását, melyet az orosz pénzügyminiszter az Oroszországban vámkedvezmény mellett bevihető mezőgazdasági gépekhez és eszközökhöz tartozó tartalék alkatrészeknek kedvezményes vámkezelésére nézve kiadott.

A szállitók ezen jegyzéket kamaránknál megtekinthetik.

—

A m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság közhirré teszi, hogy az ország 18 dohánygyárában összegyült selejtek, u. m.: vasnak, rongyok, papirok, zsinegek, kötelek, stb. f. é. november 7-én nyilvános árlejtésen el fognak adatni, melyre a feltételek és a mennyiségek kimutatása kamaránknál megtekinthetők.

—

A m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas és aczélgyár igazgatósága az 1899. évben szükségelt festékanyagok, u. m.: ólompir, horgany, terpentinolaj, fénymáz stb. szállitásának biztositása czéljából f. évi november hó 9-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart, melyre a feltételek és a szállitandó anyagból mennyiségéről szóló kimutatás kamaránknál megtekinthetők.

—

A kolozsvári m. kir. államvasutak üzletvezetősége f. é. november 7-iki lejárattal a következő anyagok szállitására hirdet nyilvános pályázatot:

1. Agyag, határkövek, mükövek, virágcserepek, fedőlemezek, téglák, cserepek stb.
2. Olajok, kenőcsök, szappan, gyertyák stb.
3. Tüzhelyek, kályhavasak, rostélyok stb.
4. Fanemüek, mindenféle szerszámokhoz nyelek, seprük stb.
5. Robbanó anyagok, nádszövetek stb.
6. Gyümölcsfa és virágmagvak, cserjék stb.

A terjedelmes kimutatások és feltételek kamaránknál megtekinthetők.

Debreczen, 1898. október 28.

Kereskedelmi és Iparkamara.

Debreczeni városi szinház.

Folyószám 31. Bérlet 25-ik szám „A.“

Ma, hétfőn 1898. október 31-én

A czánybárò.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK.

Zsupán kálmán gazdag bánáti sertéskereskedő — — Sziklay Miklós.
Arzéna, leánya — — — R. Serfőzi Zs.
Mirabella, Arzéna guvernantja Locsarekné G.
Ottokár, Mirabella fia — — Csáky Ferencz
Gróf Carnéró, királyi biztos Fenyéri.
Czipra, czigányasszony — F. Kállay L.
Szaffi, czigányleány — — Thurzó I.
Barinkai Sándor, elszegényedett nemes — — — — Karacs I.
Gábor diák — — — — Mezei Andor.

Holnap kedden, November hó 1-én bérlet 26. szám „B“

Trónkereső.

Szomorujáték 5 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Selyembáliszövetek 45 krtól

valamint **fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállitva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállító.)

Hatóságilag engedélyezett

végkiárusitás

az üzlet teljes felosztása miatt

a raktáron levő: vásznak, bélésáruk, kanavásznak, ruhaszövetek, selyemkelmék, nap- és esernyők, függönyök, szőnyegek, miderek, velezek, cretonok kötények, kész fehérnemüek, paplanok, abroszok és szerviettek, valamint mindennemü divatáruczikkek a

beszerzési áron alul

adatnak el.

Minden vásárlás csak felárba kerül.

Ezen rendkivül kedvező bevásárlási alkalmat a t. érdeklődők figyelmébe ajánlja tisztelettel

Besenczky Kálmán

Debreczen,

a Bika szállodával szemben.

Legalkalmasabb

ujévi ajándék

gyárosok, iparosok és kereskedők részére

modern kivitelü, diszes tükörnyomásu

Reklám-Naptárak

a legkülönbözőbb szinekben, **a megrendelő saját ozégnyomásával** aranyban vagy ezüstben.

Naptárak színnyomatu hátrészszel

évi tömb kék vagy piros ozégnyomással

darabonként 10 krtól feljebb

megrendelhető

SALZER J.

reklámczikkgyárában

Budapest, IV., Hajó-utcza 10. sz.

hazánk legelső és legnagyobb vállalata e téren.

Reklám-hirdetési táblák

diszes arany vagy ezüst szövegnyomással.



Külön berendezés kis és nagy, valamint machée-

csomaghordó fogantyuk

készitésére *czégnyomással.*

Papirlemeztányérok domboru vagy szines czégnyomással, **indianer kapszlik, tortapapirok, bonbon-tölcsérek czukrászok részére.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csokonai nyomda

és kiadó-részvénytársaság

Debreczen Halpiacz.

Ügyvédi és ev. ref. egyházi nyomtatványok

következő olcsó árszámitás mellett kaphatók:

Nyomtatványszám		Alak	25 db krajczár	100 db krajczár
1	Adóslevél	0 1/4 iv	5	20
2	Téritvény	0 1/2 „	10	40
3	Zálogolási és becslési jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
4a)	Árverési jegyzőkönyv (küliv)	0 1/1 „	20	75
4b)	Árverési jegyzőkönyv (beliv)	0 1/1 „	20	76
5	Hirdetés elsőbbségi jog érvényesithetése végett	0 1/2 „	10	40
6	Biztositási végrehajtási kérvény	0 1/1 „	20	75
7a)	Tárgyalási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
7b)	Tárgyalási jegyzőkönyv (községbirósági)	0 1/1 „	20	75
8	Igénykereset, tulajdonjogi	0 1/1 „	20	75
9	Sommás váltókereset	0 1/1 „	20	75
10	Sommás kereset (végzéssel)	0 1/1 „	20	75
11	Meghatalmazás	0 1/2 „	10	40
12	Csődkereset	0 1/2 „	10	40
13	Váltó-óvás (fehér irodai papiron)	0 1/1 „	30	100
14	Árverési hirdetés	0 1/2 „	10	40
15a)	Adásvevési szerződés	0 1/1 „	20	75
15b)	Adásvevési szerződés	0 1/1 „	20	75
16a)	Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75
16b)	Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75
17	Rendelvény	0 1/2 „	10	40
18	Árverést kitüző végzés	0 1/2 „	10	40
19	Kézbesitési iv	0 1/4 „	05	20
20	Végrehajtási kérvény	0 1/1 „	20	75
21	Hivatalos jelentés	0 1/1 „	10	40
22a)	Árverési hirdetmény	0 1/2 „	10	40
22b)	Árverési hirdetmény	0 1/1 „	10	40
23	Tulajdonjog bekebelezése	0 1/1 „	20	75
24	Zálogjog törl. bekeb. iránti kérv.	0 1/1 „	20	75
25	Törlési nyilatkozat	0 1/2 iv	10	40
26	Költség jegyzék (fehér irodai papir)	0 1/2 „	15	50
27	Kötelezvény I.	0 1/2 „	10	40
28	„ II.	0 1/2 „	10	40
29	Nyugta	0 1/2 „	10	40
30	Adóslevél	0 1/1 „	20	75
31	Tanukihallgatási idézés	0 1/4 „	05	20
32	Idézvény	0 1/4 „	05—20	
33	Szóbeli végrehajtási kérvény	0 1/2 „	10	40
34	Árverést elrendelő végzés	0 1/2 „	10	40
35	Végzés végrehjtás tárgyában	0 1/2 „	10	40
36	Hirdetmény	0 1/2 „	10	40
37	Marasztaló itélet	0 1/2 „	10	40
38	Jegyzőkönyv mezőrendőri kihágásról	0 1/1 „	20	75
39	Biztositási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
40	Kereset-levél	0 1/1 „	20	75
41	Kielégitési végrehajtási jegyzők.	0 1/1 „	20	75
42	Megkeresés idegen közs. bir. végreh.	0 1/2 „	10	40
43	Panasz-jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
44	Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
45	Jegyzék a pénzbirságról	4 1/1 „	25	90
46	Mutató-könyv	4 1/1 „	25	90
47	Határidő-napló	4 1/1 „	25	90
48	Panaszkönyv	8 1/1 „	30	110

Ev. ref. egyházi nyomtatványok.

Egyházi adófőkönyv	100 iv	3.00
Gondnoki Napló bevétel D/a. m.	„	1.50
„ „ kiadás D/b. m.	„	1.50
Pénzbeli számadás E/a. minta	„	1.50
Terménybeli számadás	„	1.50
Adófőkönyv c/minta	„	1.50
Egyházi adó-iv	100 drb	0.50
Esketési igazolvány	„	0.35
Keresztelési jegy	„	0.40

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készitünk el.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál** és **meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üvegot „**Horgony**“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Füvészkert-utcza 16. sz. a.

3 szobás utczai lakás

olcsón kiadó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Házbér:

félévre **120** esetleg **110 frt,**

negyedévre **60** „ **55 frt.**

972—40—1

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.